

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

-

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

ALLMÄNT

Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland ser utkastet till säkerhetsstrategi för samhället som huvudsakligen lyckat.

Av särskilt värde är att strategin formulerats så, att den även ska vara förståelig för en läsare som inte är insatt i finsk lagstiftning eller samhällsstruktur. Finlands modell för övergripande säkerhet har fått stor uppmärksamhet internationellt. Strategin kommer därför att utgöra förebild för många länders motsvarande arbete. Därför kunde det vara motiverat att inkludera en finsk-svensk-engelsk ordlista med den centralaste terminologin.

RESILIENS, KULTUR OCH CIVILSAMHÄLLE

I kapitel 2.7 betonas individens betydelse för övergripande säkerheten och den mentala kriståligheten som en av samhällets vitala funktioner. Kulturens och civilsamhällets samt näringslivets betydelse har förtjänstfullt inkluderats som hörnstenar i detta arbete, vilket Hanaholmen understöder varmt. Att inkludera psykisk kristålighet eller resiliens som en egen strategisk åtgärdsdel är mycket lyckat. Kulturen kunde med fördel även nämnas i kapitel 1.1, där man sammanfattar den finländska säkerhetsmodellen.

Utvecklingen av kultursektorns beredskap har lyfts fram av Sverige som en del av dess ordförandeskap i Nordiska ministerrådet. Det vore angeläget och motiverat för Finland att fortsätta utveckla detta arbete.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Bland samhällets vitala funktioner ingår internationellt samarbete. Här nämns som viktiga element EU, NATO, Europeiska rådet, OSSE och FN. Det nordiska samarbetet borde lyftas tydligare fram som

Finlands närmaste och naturligaste referensgrupp. Därtill vore det naturligt att betona gränssamarbetet med Sverige och Norge samt även Estland. I nuläget omnämns det nordiska samarbetet endast med koppling till utrikeshandel och i mycket allmänna ordalag inom strategiska åtgärden 8.

Det vore till exempel aktuellt att hänvisa till den färska Karlstadsdeklarationen med avsikt att skapa robusthet och beredskap inom livsmedelsförsörjning och skog. Denna nordiska koordinering och informationsutbyte borde särskilt beaktas under strategiska åtgärden 41 gällande vattenförsörjning och strategiska åtgärden 45 gällande livsmedels- och dagligvaruförsörjning.

Samma gäller även strategiska åtgärden 5. I och med att man i den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen slår fast att Sverige är Finlands närmaste partner, vore det naturligt att även använda samma formulering i denna strategi, som tangerar motsvarande frågor.

I kapitel 4.4 behandlas frågor om lägesbild. Erfarenheterna från tidigare kriser har visat att de är ofta gränsöverskridande. Därför vore det angeläget att betona betydelsen av att eftersträva en gemensam, delad lägesbild med våra närmaste grannländer. Det skulle också hjälpa att undvika sådana problem och bieffekter som uppstod i hanteringen av Covid19-pandemin. Mot bakgrund av pandemin borde strategin även explicit nämna behovet att känna till de närmaste partnerländernas beredskapsstrukturer och kontaktpersoner, vilket till exempel Hanaholmen främjat genom Hanaholmen-initiativet.

Högsta statsledningens lägesbild ingår som strategisk åtgärd 2. Betydelsen av lägesbilden i gränsområden borde lyftas starkare fram, liksom också behovet att genomföra övningar och utbildningar med partnerländer, så som Sverige. I kapitel 4.2 berörs försvarskurssystemet och statsförvaltningens beredskapsövningar som god nationell praxis, som kunde förstärkas ytterligare genom att inkludera relevanta svensk-finländska inslag.

ÖVRIGT

Kommunikation är strategisk åtgärd 3. I detta sammanhang vore det naturligt att nämna att kriskommunikation alltid ska ske på de officiella språken kompletterat med eventuella andra relevanta språk.

Hanaholmen anser det också viktigt att tydligare lyfta fram frågor som specifikt gäller Åland och dess särställning som självstyrande område. Likaså är det angeläget att fästa särskild uppmärksamhet vid samverkan över svenska-finska (och norska) gränsen i norr.

Sveriges och Finlands regeringar kommer att ha ett gemensamt möte under hösten 2024. Avsikten är att mötena ska återkomma regelbundet. Hanaholmen föreslår att samhällssäkerhet och beredskap ska vara en bestående agendapunkt vid dessa möten.

Kronman Gunvor
Hanaholmen

Andersson Victor
Hanaholmen -kulturcentrum för Sverige och Finland - Hanaholmen -
kulturcentrum för Sverige och Finland